

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
huhtikuu 2024**

Tutkimusyksikkö 11.4.2024

Suomen talouden ja teollisuuden osalta vuosi 2023 vaisu, vuoden 2024 lopulla odotettavissa käänne parempaan

Työllisyysaste säilyi vuonna 2023 korkeana (77,9 %), vaikka työttömyys ja lomautukset lisääntyivät

Diapaketin sisältö:

- 1. Talouden ja teollisuuden kehitys Suomessa vuonna 2023 (diat 3–10)**
- 2. Teollisuustyöntekijöiden palkat ja inflaatio (diat 11–13)**
- 3. Työllisyyden kehitys vuonna 2023 ja alkuvuonna 2024 (diat 14–21)**
- 4. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys vuonna 2023 ja alkuvuonna 2024 (diat 22–26)**
- 5. Suhdannenäkymät (diat 29–30)**

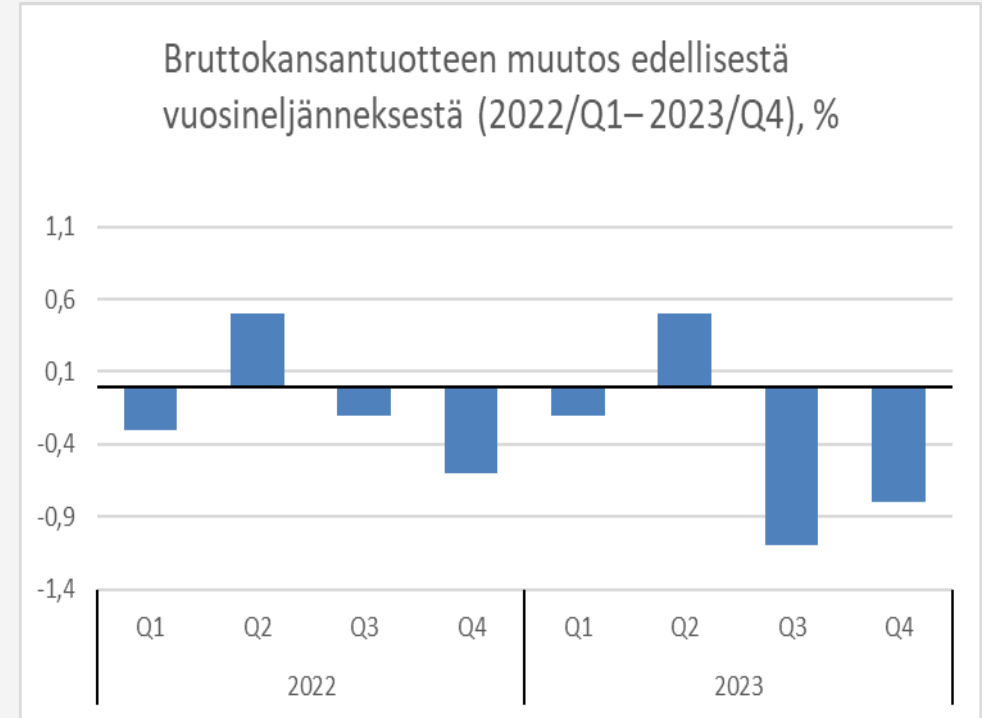
Teollisuus liitto

1. Talouden ja teollisuuden kehitys Suomessa vuonna 2023

Bruttokansantuote (BKT) aleni -1 % vuonna 2023

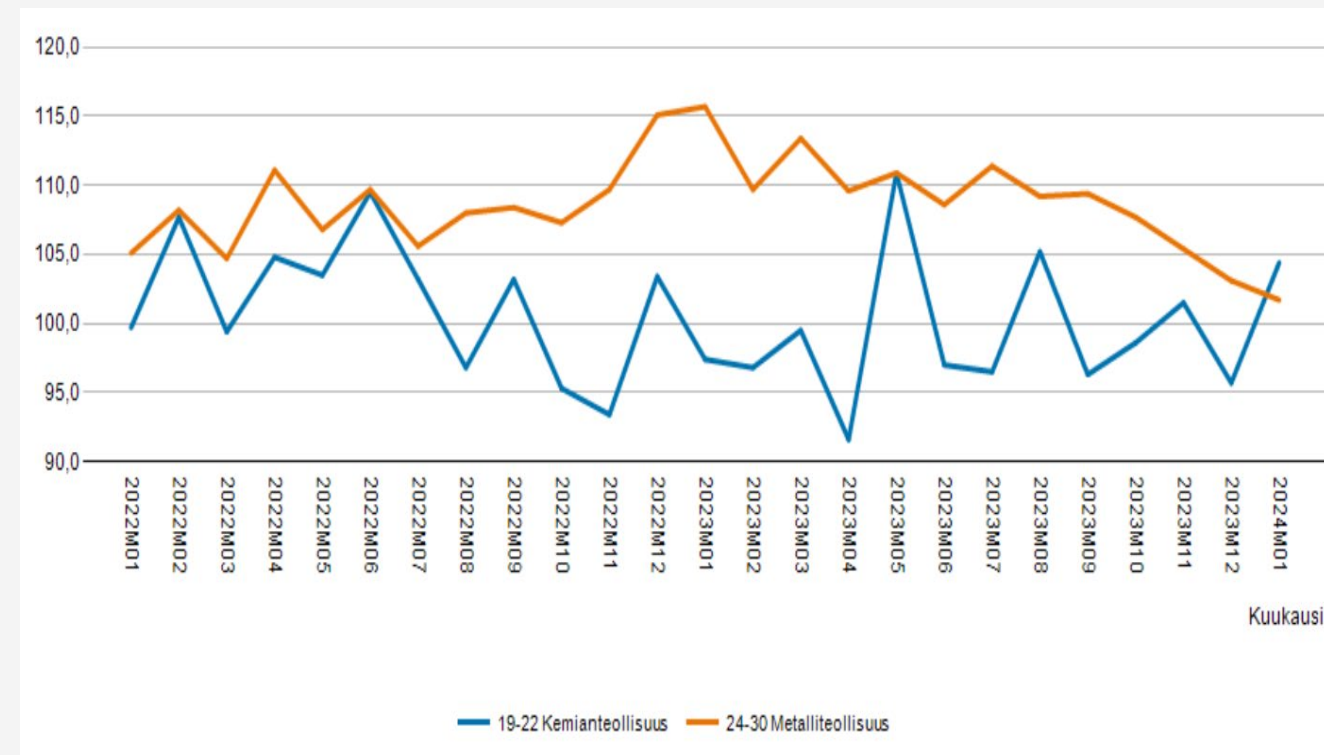
- BKT supistui lopulta enemmän kuin vuoden mittaan ennustettiin.
- Suomessa BKT:n kehitys oli EU-maiden heikoimpia.
- Korkeiden nosto on iskenyt Suomeen voimakkaammin kuin muihin EU-maihin.
- Suomen kansantalous oli loppuvuonna taantumassa, koska BKT supistui kaksi vuosineljännestä peräjälkeen.

Teollisuustuotannon määrä väheni vuonna 2023, myös metalliteollisuuden hyvä vire katkesi loppuvuonna

- Teollisuustuotannon määrä väheni vuonna 2023. Alkuvuonna teollisuudella meni vielä kohtuullisesti.
- TK päivitti tilastoitua teollisuustuotantoa alaspäin vuoden mittaan. Tästä syystä vielä syksyllä vallitsi turhan myönteinen kuva teollisuuden tilanteesta.
- Metalliteollisuus oli hyvässä vauhdissa vielä kesällä, mutta vuoden lopulla markkinat sulivat alta ja tilauskirjat alkoivat tyhjentyä. Vuosimuutos: -1 %.
- Kemianteollisuuden tuotanto jäi edellisvuotta vähäisemmäksi. Vuosimuutos -3 %.
- Kokonaisuudessaan teollisuustuotanto väheni -3 %.
- Kuviossa kyseessä on indeksisarja.

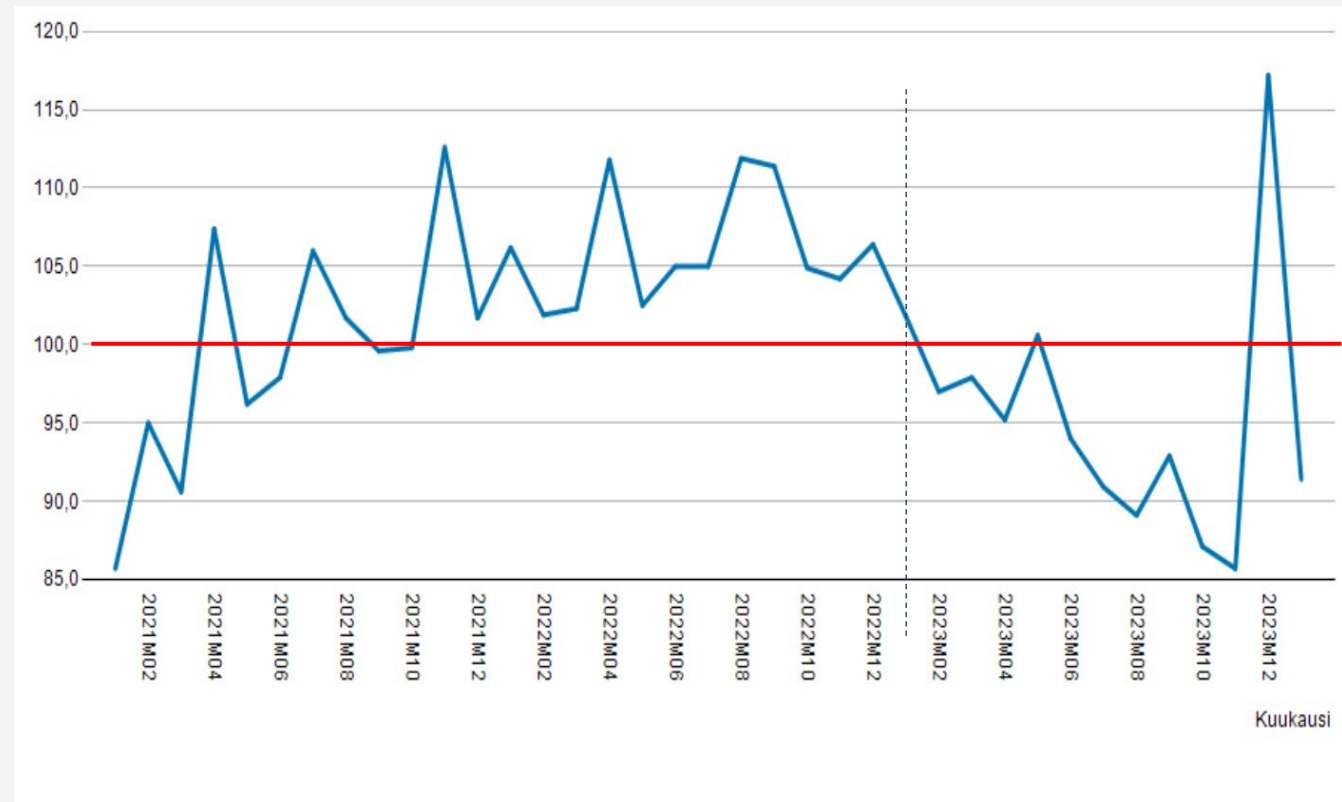
Teollisuustuotannon määrä (2022/1–2024/1), indeksi (2021=100)

Teollisuus sai uusia tilauksia vähän, osan laskusta selittää hintojen halpeneminen

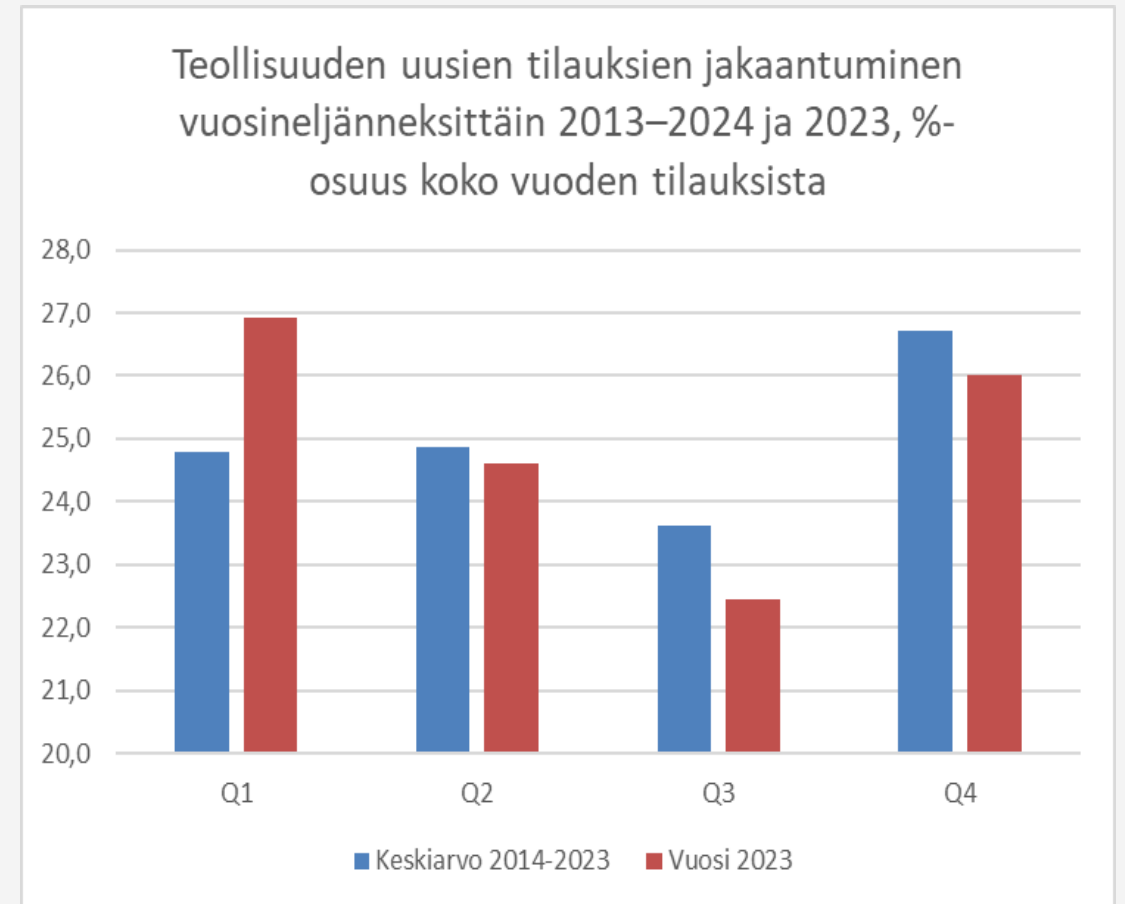
- Uusien tilausten määrä putosi lähes yhtäjaksoisesti vuoden mittaan. Vuosimuutos oli -10 %.
- Marraskuussa 2023 uusien tilausten arvo oli alimmillaan, joten lähtötaso oli matala.
- Joulukuussa 2023 tilauksia tuli metalliteollisuuden yrityksille arvoltaan (€) joko yksi suurempi tai useampi pienempi. Tätä tarkempaa tietoa ei ole saatavana Tilastokeskuksesta. Tammikuussa 2024 tilausten arvo palasi vaisulle tasolle.
- Osan koko vuoden 2023 laskusta selittää hintojen alhaisuus. Laskun suuruudesta antaa viitettä teollisuuden tuottajahinnat. Ne olivat -3 % halvemmat kuin vuonna 2022.
- Kuviossa kyseessä on kuukausitason indeksisarja. Punainen viiva vertailuvuosi: 2021=100.

Teollisuuden uusien tilausten arvo kuukausittain (2021/1–2024/1), indeksi (2021=100)

Uusien tilausten arvon (€) vaihtelu vuoden sisällä

- Teollisuuden uusien tilausten osalta viimeinen vuosineljännes (Q4) on yleensä ehdottomasti paras neljännes.
- Vuonna 2023 joulukuu oli poikkeuksellisen hyvä, mutta kokonaisuudessaan Q4/2023 jäi vaisuksi.
- Vuonna 2023 uusia tilauksia saatiin poikkeuksellisesti eniten alkuvuonna (Q1/2023). Tämä kertoo suhdanteen heikkenemisestä vuoden mittaan.
- Normaalisti Q2 on vilkas tilausten saannin osalta. 2023/Q2 oli sitä vastoin melko hiljainen.
- Kesäkuukausiin ajoittunut Q3/2023 oli hiljaisin vuosineljännes, mikä on tyyppillistä.

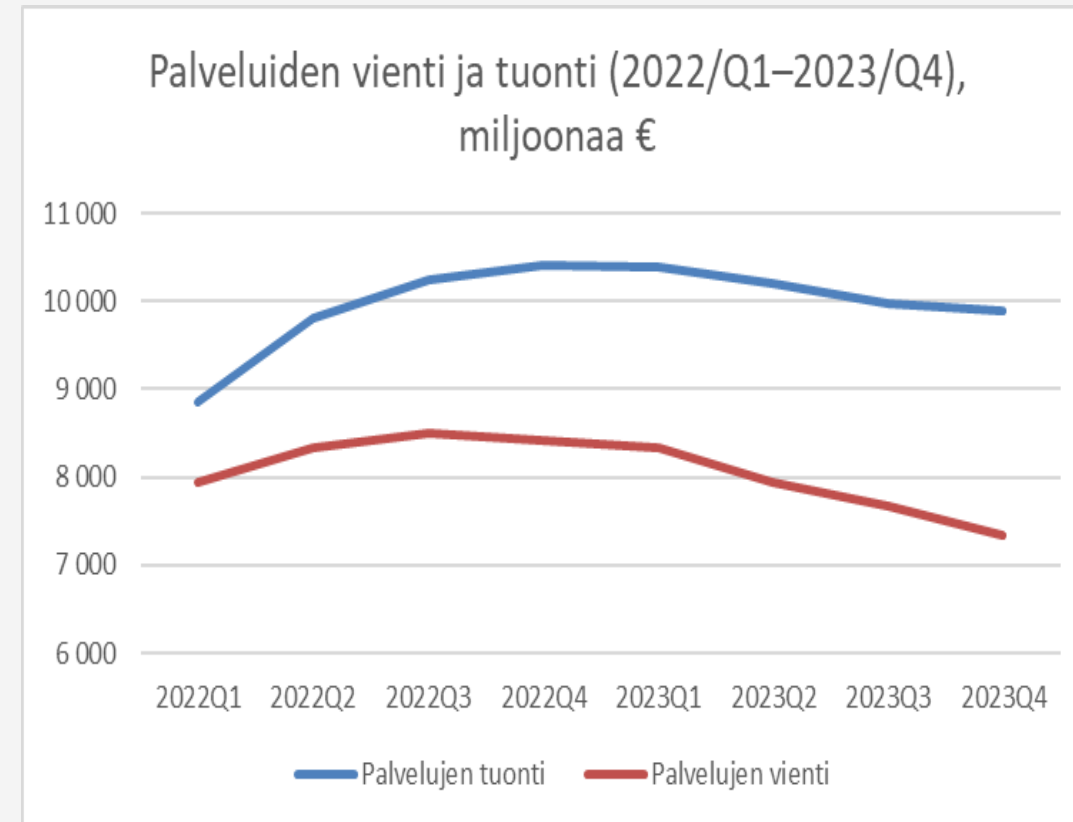

Yhdysvallat nousi Suomen suurimmaksi vientimaaksi

- Suomen viennin arvo väheni -7 % vuonna 2023. Viennin määrä väheni -3 %.
- Vienti Yhdysvaltoihin kasvoi. Se nousi Suomen suurimmaksi vientimaaksi tavaraviennin arvolla mitattuna. Viennin arvo kasvoi +8 % edellisvuodesta. Vuonna 2023 Yhdysvaltojen osuus kaikesta tavaraviennistä oli 11 %.
- Taustalla vaikutti se, että Yhdysvaltojen talous kasvoi nopeasti. Lisäksi Yhdysvalloissa investoidaan paljon uusiin tehtaisiin. Suomessa toimivilla yrityksillä on ollut tarjota tuotteita tämän kaltaisiin hankkeisiin. Suomalaiset yritykset myös panostavat Yhdysvaltojen markkinoihin.
- Vienti EU-maihin laski -6 %. Erityisesti vienti väheni lähialueiden tärkeisiin vientimaihin: Saksa (-16 %), Viro (-21 %) ja Ruotsi (-8 %). Alankomaihin ja Puolaan vienti kasvoi.
- Suomen vienti Iso-Britanniaan väheni -13 %. Brexitin vaikutukset ovat jääneet pelättyä pienemmiksi. Syynä tähän on se, että ulkomaankauppaan liittyvän byrokratian määrä ei noussut niin paljon kuin odotettiin. Vaikutuksia pelättiin koituvan erityisesti pk-yrityksille, joille byrokratian pyörittäminen on suurempi ponnistus.

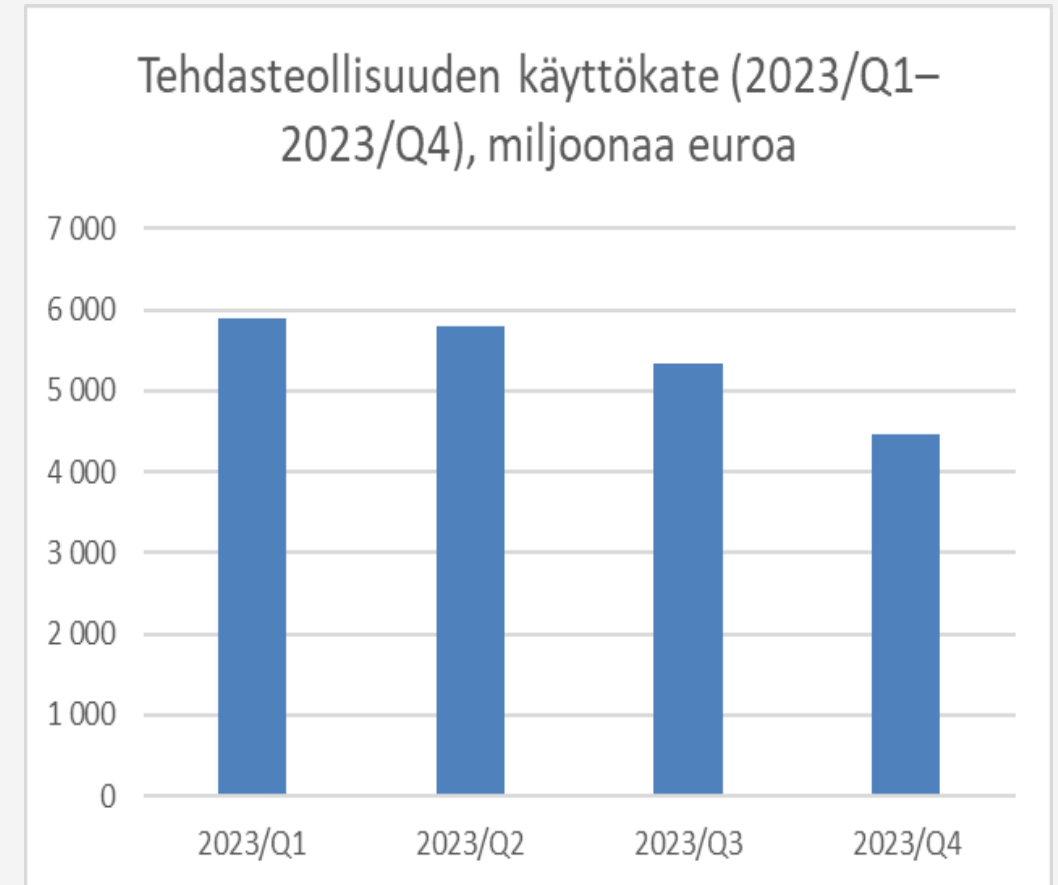
Palveluviennin arvo (€) sukelsi vuonna 2023

- Suomen palveluvienti on ollut pitkään alijäämäistä. Vuonna 2023 alijäämä syveni.
- Vuonna 2023 palveluiden tuonti oli 9 miljardia euroa enemmän kuin vienti. Alijäämä kasvoi 3 miljardilla eurolla edellisvuodesta.
- Syyt eivät ole täysin selvät, mutta aineettomassa tuotannossa vaikuttaa olevan kilpailukykyongelma.
- Palveluviennin suurin palveluerä on televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut. Sen arvo putosi -17 %. Tämä selittää enimmän osan heikosta kehityksestä.
- Vuonna 2023 tavaroiden ulkomaankauppa oli 8 miljardia euroa ylijäämäistä.
- Tämä osoittaa, että kilpailukyky on kunnossa tavaratuotannon osalta.

Teollisuuden kannattavuus heikkeni nopeasti loppuvuonna 2023

- Teollisuuden kannattavuutta kuvaavista tunnusluvuista on vuositasolla saatavana tällä hetkellä käyttökate.
- Käyttökate ei ole kattavin tunnusluku, sillä se ei huomioi esimerkiksi rahoituskuluja tai poistoja.
- Kuvio kuvaa teollisuuden euromääräistä käyttökate.
- Loppuvuonna 2023 tehdasteollisuuden käyttökate laski nopeasti.
- Käyttökate (€) putosi loppuvuonna 2023 alkuvuodenvuoden 2021 tasolle.
- Kesällä kannattavuus oli vielä hyvä.

Teollisuus liitto

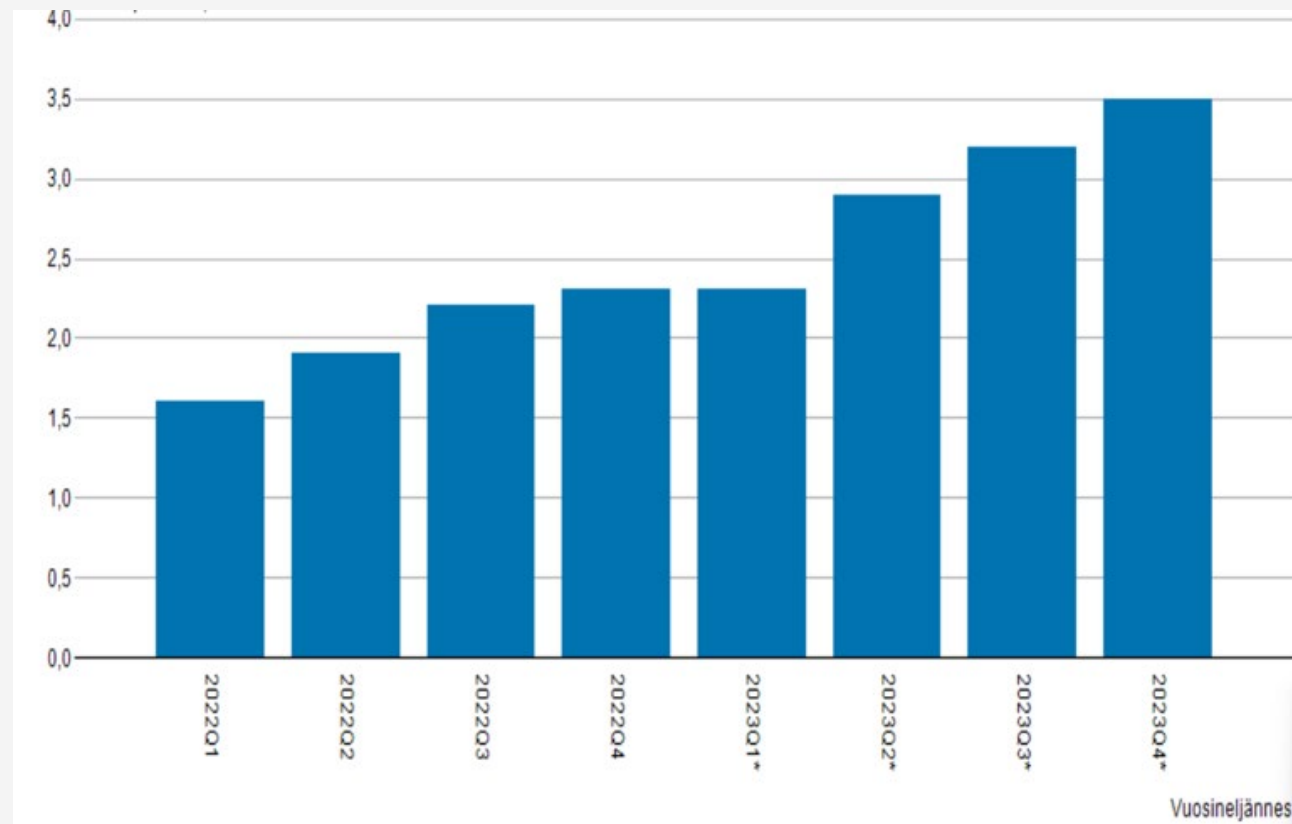
2. Teollisuustyöntekijöiden palkat ja inflaatio

Teollisuustyöntekijöiden palkat kasvoivat hitaasti vuonna 2023

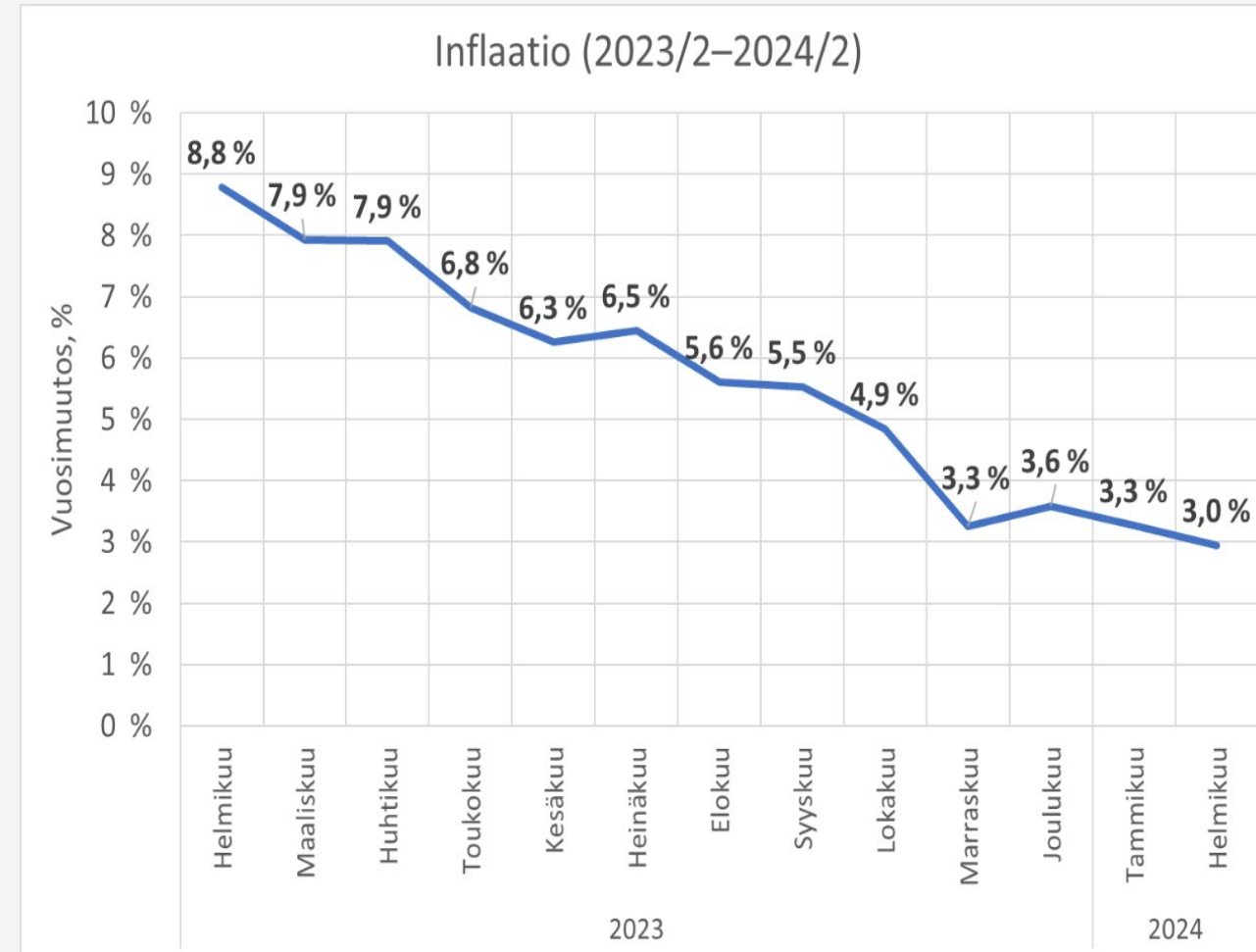
- Palkat ovat nousseet pikkuhiljaa vuonna 2023.
- Inflaatio oli kuitenkin nopeaa, joten ostovoima alentui vauhdilla.
- Koko vuoden tasolla teollisuuden työntekijöiden palkat nousivat +3 %.
- Kuluttajahinnat nousivat +6,2 %, joten reaali-palkat laskivat noin -3 %.
- On huomioitava, että ansiotasoindeksi on tilastona jossakin määrin epävarma. Sen tuoreimmat luvut perustuvat suurelta osin Tilastokeskuksen omiin ennusteisiin.

Teollisuustyöntekijöiden säännöllisen työajan (STA) ansioiden vuosimuutos (2022/Q1–2023/Q4), %

Inflaatio

- Inflaatio aleni tasaisesti vuoden 2023 mittaan Suomessa.
- Loppuvuonna suurin osa inflaatiosta johtui asuntolainojen ja kulutusluottojen korkojen noususta.
- Inflaation talttumisen on jatkunut vuonna 2024.
- Euroalueella inflaatio lähestyy Euroopan keskuspankin 2 % tavoitetasoa.
- Suomessa tavoite on luultavammin jo saavutettu alkuvuoden 2024 aikana.
- Vuoden 2023 lopulla ja alkuvuonna 2024 inflaatio laski selvästi. Helmikuussa 2024 inflaatio oli 3 %, mikä on selvästi alhaisempi kuin vuotta aiemmin.

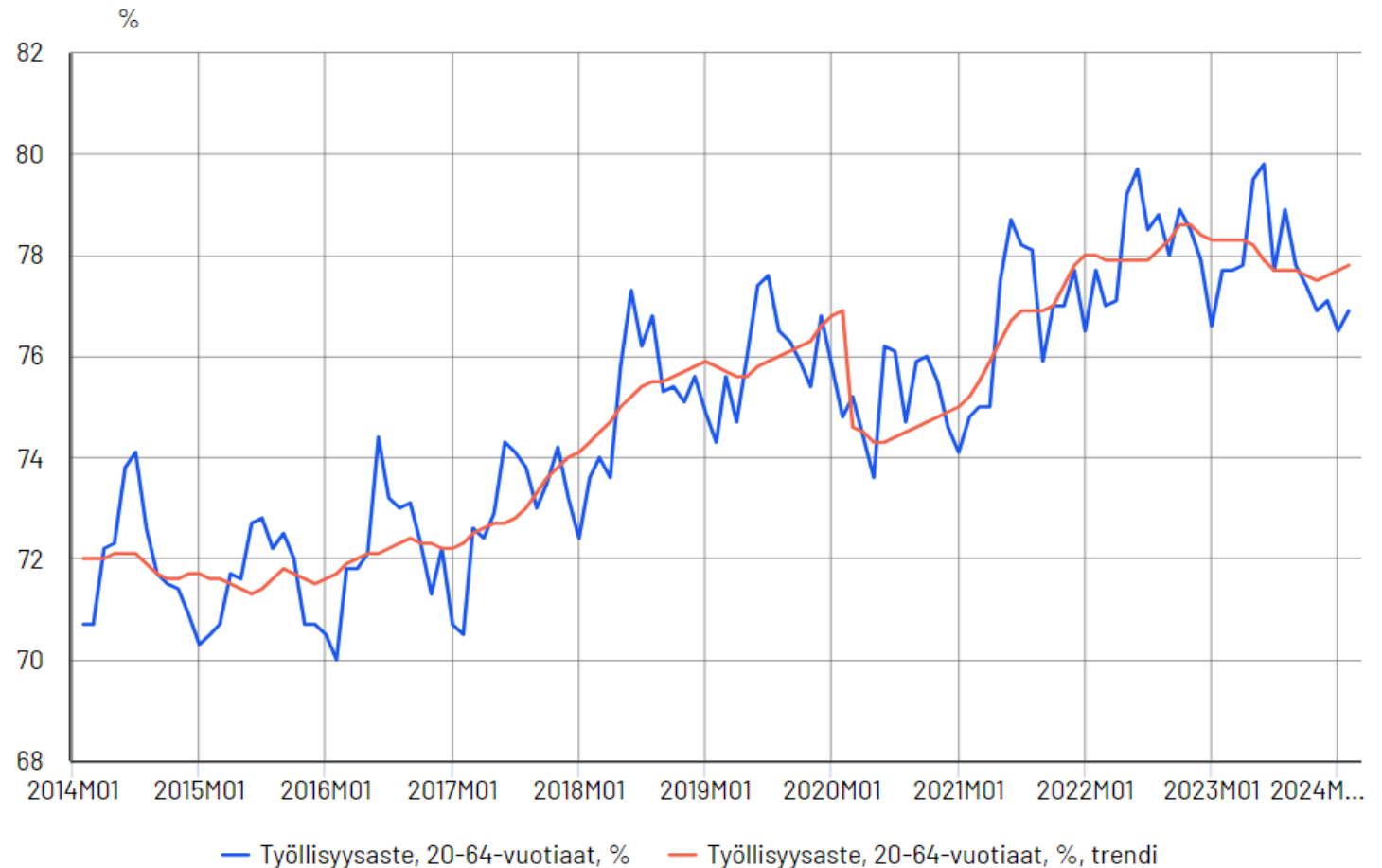
3. Työllisyyden kehitys vuonna 2023 ja alkuvuonna 2024

Työllisyyden kehitys vuonna 2023

- Työvoiman, työllisten naisten ja työttömien määrä vuonna 2023 suurempi kuin vuonna 2022.
- Työllisyysaste kertoo työllisten prosentiosuuden 20–64-vuotiaasta väestöstä.
- Työvoimatutkimuksessa työllinen on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään 1 tuntiin.
- Vuonna 2023 työllisyysaste oli 77,9 %. Vuosimuutos -0,2 %-yksikköä.
- Naisten työllisyysaste nousi vuodessa (+0,3 %-yksikköä) ja ylitti ensimmäistä kertaa miesten työllisyysasteen.
- Miesten työllisyysaste laski vuodessa (-0,6 %-yksikköä).

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2014/02 - 2024/02, 20-64-vuotiaat

Työllisyyden kehitys vuonna 2023

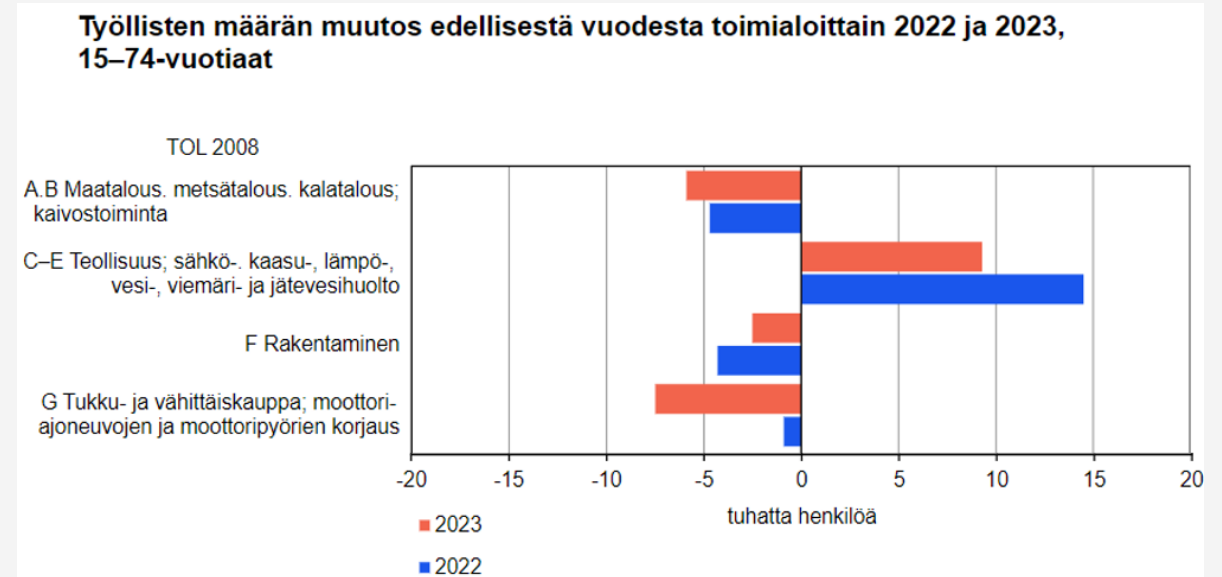
- Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 77,9 % vuonna 2023. Tätä voidaan pitää hyvin korkeana.
- Työttömyys lisääntyi. 15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli keskimäärin 7,2 % vuonna 2023.
- 15–74-vuotiaan väestön määrä oli 4,13 miljoonaa vuonna 2023. Vuosimuutos: +11 000.
- Työvoimaa (työllisiä ja työttömiä yhteensä) oli 2,83 miljoonaa. Vuosimuutos: +22 000.
- Helmikuussa 2024 työmarkkinoiden käytettävissä oli enemmän työntekijöitä kuin vuosi aiemmin. Työvoimaosuuden vuosimuutos: +0,7 %-yks.

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut helmikuussa 2023 ja 2024

	2023/02, %	2024/02, %	Muutos, 2023/02 - 2024/02, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	77,7	76,9	-0,8
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	6,7	7,8	1,1
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	67,1	67,8	0,7

Työllisyyden kehitys vuonna 2023

- Vuonna 2023 15–75-vuotiaiden työllisten määrä kasvoi eniten teollisuudessa.
- Edellisvuonna työllisten määrän kasvu oli teollisuudessa vielä suurempi.
- Toimihenkilöistyminen jatkuu teollisuudessa: vuonna 2023 palkansaajista 70 % oli toimihenkilöitä.
- Vuonna 2023 työntekijäammateissa työskenteli vajaa kolmasosa (30 %) palkansaajista. Miesten osuus (41 %) oli selvästi suurempi työntekijäammateissa toimivista kuin naisten (18 %).
- Vuonna 2023 osa-aikatyötä teki viidesosa (19 %) kaikista työllisistä, naisista neljäsosa (24 %) ja miehistä selvästi harvempi (14 %).

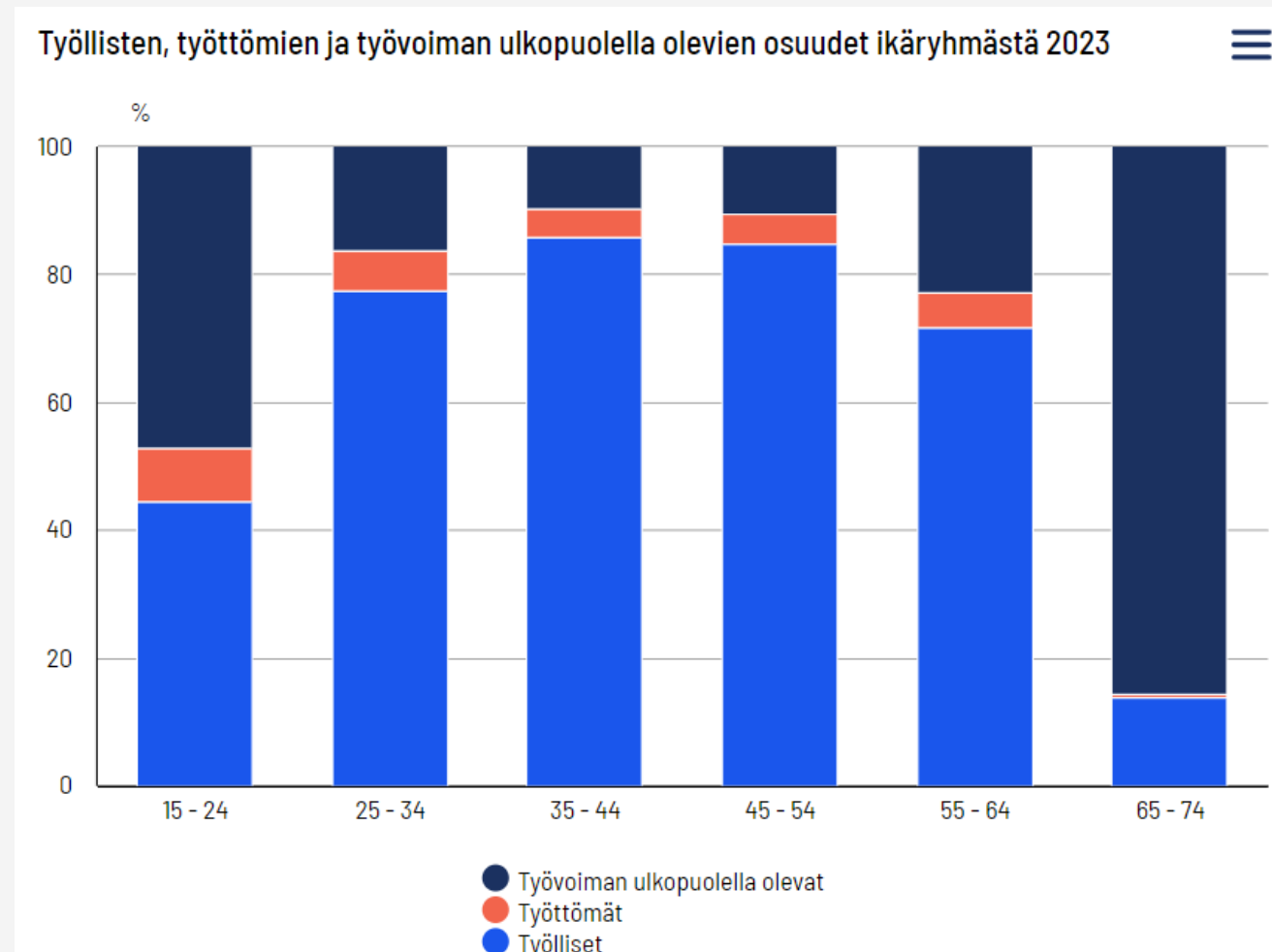

Vuonna 2023 työllisten määrä on laskenut selvästi näillä aloilla:

- maa- ja metsätalous ja kaivostoiminta
- rakentamista kuritti heikko suhdanne ja konkurssit.
- moottoriajoneuvojen myynnin ja huollon osalta kauppa on käynyt viime vuosina kehnosti.

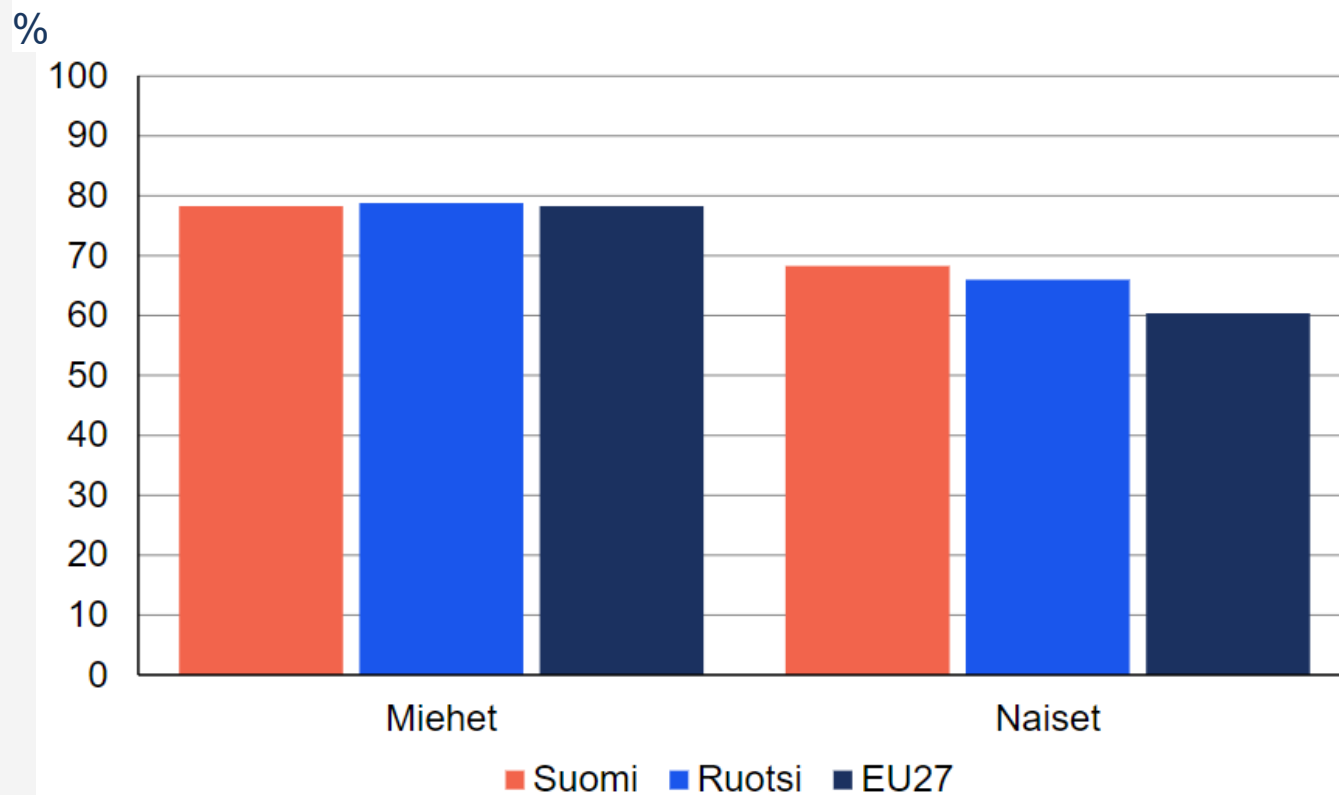
Työllisyyden kehitys ikäryhmittäin vuonna 2023

- 15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli keskimäärin 7,2 % vuonna 2023.
- Korkein työllisyysaste oli 35–44-vuotiaiden ikäryhmässä. Tässä ikäryhmässä työllisyysaste oli 85,9 %.
- Eniten työllisyysaste laski 25–34-vuotiaiden ikäryhmässä. Vuosimuutos 1,0 %-yksikköä. Tässä ikäryhmässä työllisyysaste oli 77,7 %.
- Työttömyysaste nousi eniten 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä. Vuonna 2023 se oli 16,2 %. Vuosimuutos +2,0 %-yksikköä
- Nuorimpien työllisyystilanne heikentyi eniten vuodessa. Tässä ikäryhmässä työttömien osuus oli 8,6 %. Vuosimuutos +1,2 %-yksikköä.

- Eurostatin (2023) mukaan maahanmuuttajien työllisyys on Suomessa yli EU-keskitason.
- Maahan muuttaneiden työllisyysaste on Suomessa korkea.
- Ulkomailla syntyneiden 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli Suomessa vuonna 2022 muita maita korkeampi (73,4 %).
- Vuonna 2022 Suomessa syntyneiden 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli noin 78 %.
- Naisten työllisyysaste Suomessa korkeampi mitä Ruotsissa tai EU-maissa yhteensä.
- Ulkomailla syntyneiden työmarkkina-asema on heikompi kuin suomalaistaustaisilla.
- Tämä liittyy siihen, että töitä teetetään määrä- tai osa-aikaisina työsuhteina tai vuokra-, yrittäjä- tai alustatyönä.

ULKOMAILLA SYNTYNEIDEN 20–64-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE SUKUPUOLEN MUKAAN ERI MAISSA (2022),

TEM: Työllisyystilanne helmikuussa 2024

TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokoaikaisesti lomautetut.

Helmikuun lopussa työttömiä oli yhteensä 289 673. Vuosimuutos +12,2 %.

Kokoaikaisesti lomautettuja oli yhteensä 35 330. Määrä kasvanut vuodessa +45,5 %.

Avoimien työpaikkojen määrä laskussa. Vuosimuutos -24,4 %. On muistettava, että huomattava osa avoimista työpaikoista jää näiden tilastojen ulkopuolelle.

TYÖLLISYYSTILANNE 2024 HELMIKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA HELMIKUUN AIKANA (II) KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Helmi-24	Helmi-23	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	289 673	258 064	31 609	12,2
joista kokoaikaisesti lomautetut	35 330	24 279	11 051	45,5
2. Lyhennetyllä työviikolla	10 416	6 279	4 137	65,9
3. Työssä olevat yhteensä	111 656	121 515	-9 859	-8,1
joista kokoaikaisessa työssä	52 314	64 103	-11 789	-18,4
joista osa-aikatyössä	43 633	37 731	5 902	15,6
joista työllistettynä	15 709	19 681	-3 972	-20,2
4. Työvoiman ulkopuolella	96 853	93 723	3 130	3,3
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	24 985	24 867	118	0,5
joista koulutuksessa	59 666	54 888	4 778	8,7
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	508 598	479 581	29 017	6,1
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	85 072	113 071	-27 999	-24,8
joista yli kuukauden avoinna olleet	41 283	47 369	-6 086	-12,8
joista yli 2 kuukautta avoinna olleet	11 339	13 724	-2 385	-17,4

TEM: Työllisyystilanne helmikuussa 2024

- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleet ovat pitkäaikaistyöttömiä. Heitä oli helmikuussa 92 200. Vuosimuutos: +7 000. Kuukausimuutos: +500.
- Pitkäaikaistyöttömyys on pitkälti rakenteellista työttömyyttä.
- Vaikka työpaikkoja olisi avoinna, eivät pitkäaikaistyöttömät työllisty. Synä kohtaanto-ongelma ja ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä.
- Helmikuussa 2024 yli 50-vuotiaita koko maassa työttömänä yhteensä 102 200. Vuosimuutos +6 500. Kuukausimuutos -600.

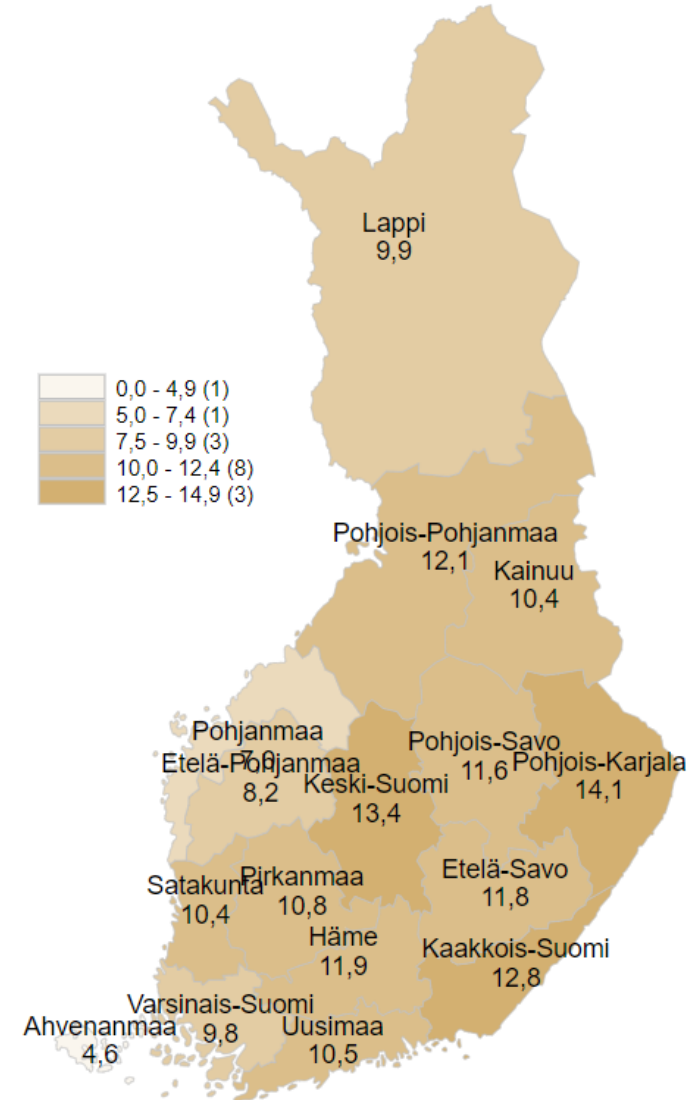
TYÖLLISYYSTILANNE 2024 HELMIKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA HELMIKUUN AIKANA (II) KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Helmi-24	Helmi-23	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	289 673	258 064	31 609	12,2
joista kokoaikaisesti lomautetut	35 330	24 279	11 051	45,5
2. Lyhennetyllä työviikolla	10 416	6 279	4 137	65,9
3. Työssä olevat yhteensä	111 656	121 515	-9 859	-8,1
joista kokoaikaisessa työssä	52 314	64 103	-11 789	-18,4
joista osa-aikatyössä	43 633	37 731	5 902	15,6
joista työllistettynä	15 709	19 681	-3 972	-20,2
4. Työvoiman ulkopuolella	96 853	93 723	3 130	3,3
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	24 985	24 867	118	0,5
joista koulutuksessa	59 666	54 888	4 778	8,7
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	508 598	479 581	29 017	6,1
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	85 072	113 071	-27 999	-24,8
joista yli kuukauden avoinna olleet	41 283	47 369	-6 086	-12,8
joista yli 2 kuukautta avoinna olleet	11 339	13 724	-2 385	-17,4

Työttömyyden alueelliset erot

- Työttömyys oli koko vuoden 2023 ja myös helmikuussa 2024 sitkeintä Pohjois-Karjalassa (14,1 %), Keski-Suomessa (13,4 %) ja Kaakkois-Suomessa (12,8 %).
- Helmikuussa 2024 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 10,8 %. Vuosimuutos +1,1 %-yksikköä.
- Helmikuussa 2024 työttömyys on pysytellyt tammikuun tasolla. Kuukausimuutos -0,1 %-yksikköä.
- Vain pieniä muutoksia kuukaudessa: työttömien osuus on laskenut hieman Pohjois-Karjalassa (-0,3 %-yksikköä) ja noussut Keski-Suomessa (+0,2 %-yksikköä).
- Rakennemuutosalueilla osuuksissa näkyvät pitkäaikaistyöttömyyden lisäksi kokoaikaiset lomautukset.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

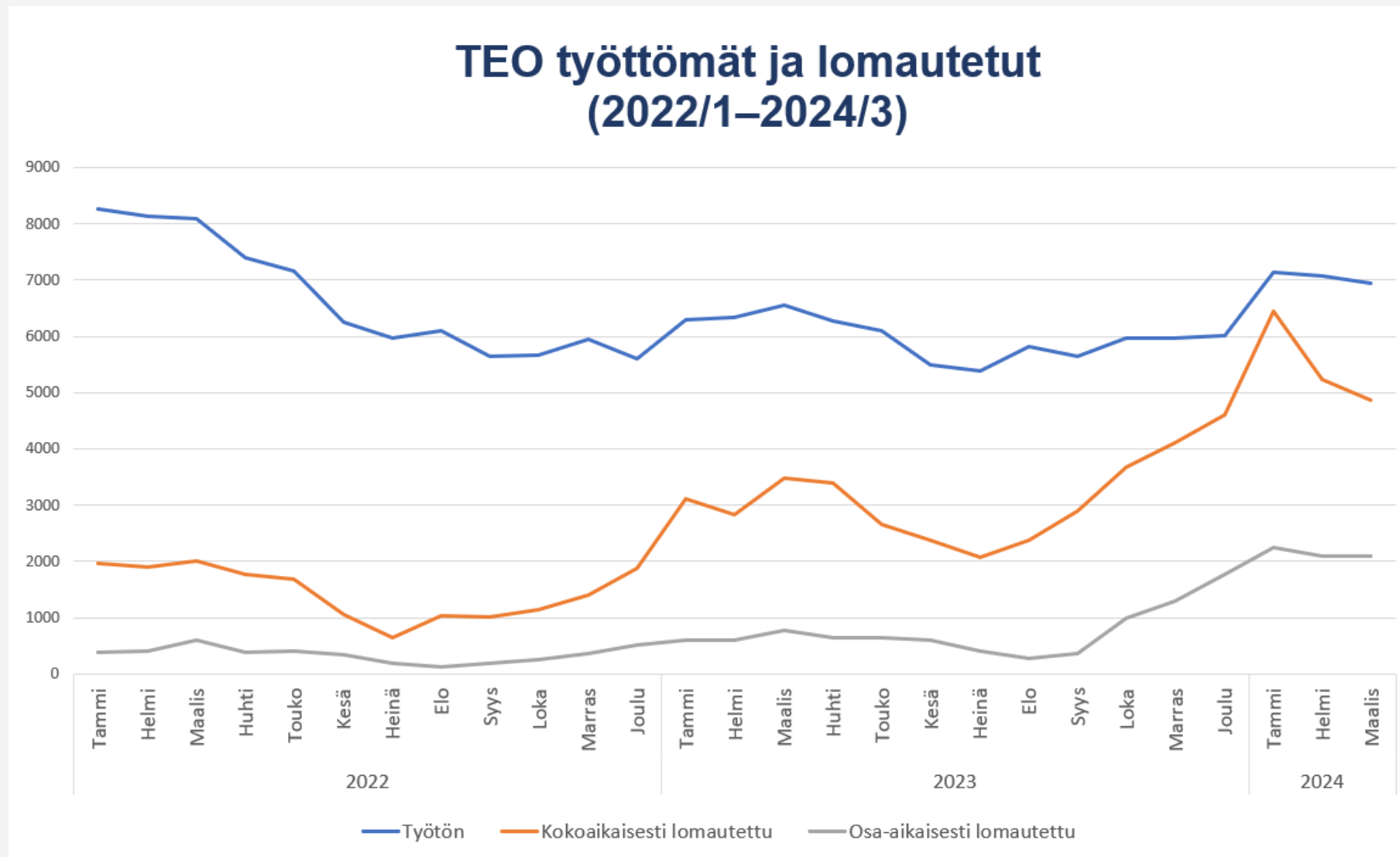
4. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys vuonna 2023 ja alkuvuonna 2024

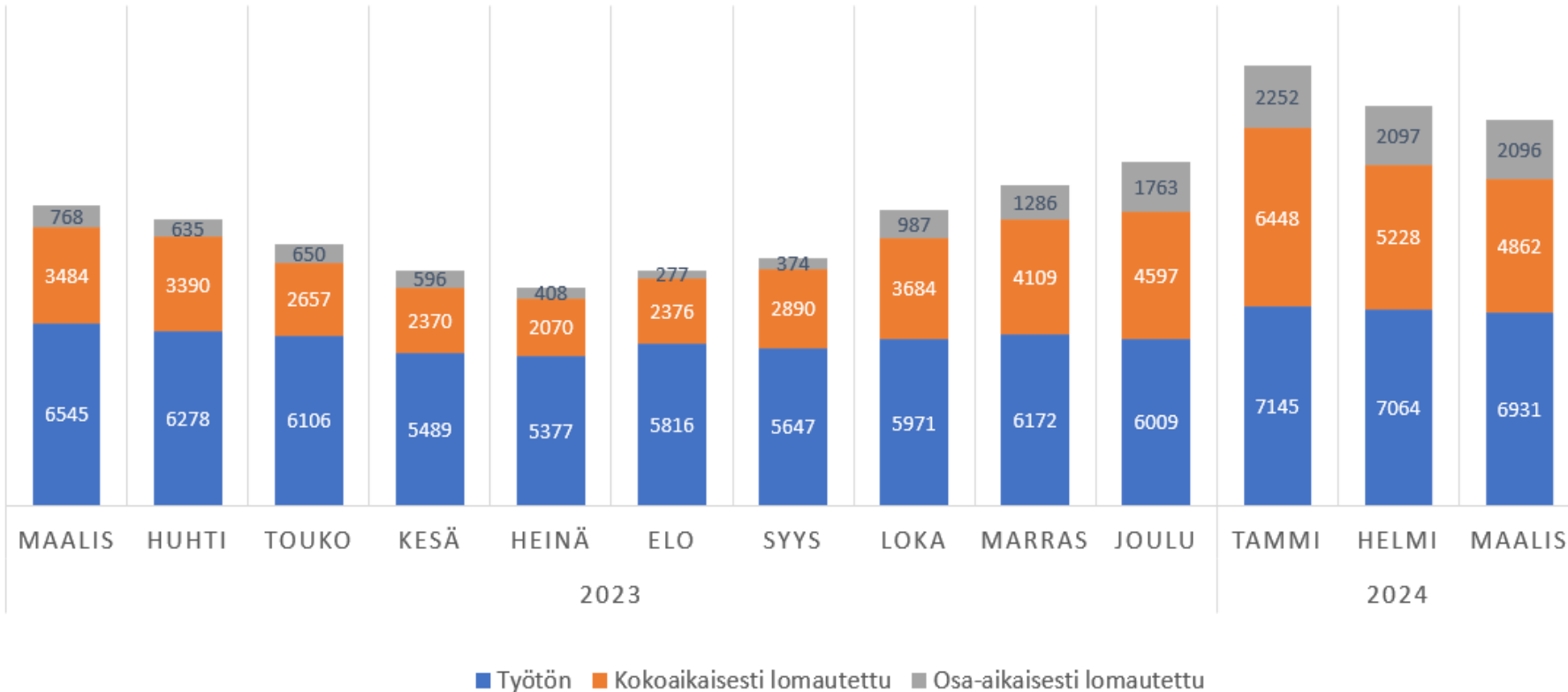
Vuosina 2022 ja 2023 Teollisuusliiton jäsenten (TEO) työttömyys on pysytellyt koronavuosia alhaisemmalla tasolla.

Vuodenvaihteen 2023–2024 työttömyys on ollut osin suhdannevaihteluista johtuvaa. Alkuvuoden tasosta tultu alas.

Lomautusten määrän kasvu vuoden 2023 mittaan johtui investointituotteiden heikosta menekistä ja tilauskirjojen ohuudesta.

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄN KEHITYS, TEO JÄSENET (2023/3–2024/3)

Erityisesti kokoaikaisten lomautusten määrä kasvoi syksyllä 2023. Niiden määrä oli tammikuussa 2024 erittäin korkea (6 448).

Tammikuun jälkeen määrä on pudonnut (-1 568). Työtaistelutoimet eivät ole nostaneet koko- tai osa-aikaisten lomautusten määrää.

Helmikuussa 2024 oli työttömiä ja lomautettuja jäseniä yhteensä 14 400, maaliskuussa 13 900. Kuukausimuutos -500.

Maaliskuussa jäseniä oli hieman vähemmän työttömänä (-133), lomautettuna joko kokoaikaisesti (-366) tai osa-aikaisesti (-1) kuin kuukautta aiemmin.

Työttömänä olevien määrä alkuvuonna 2024 selvästi korkeampi kuin vuotta aiemmin.

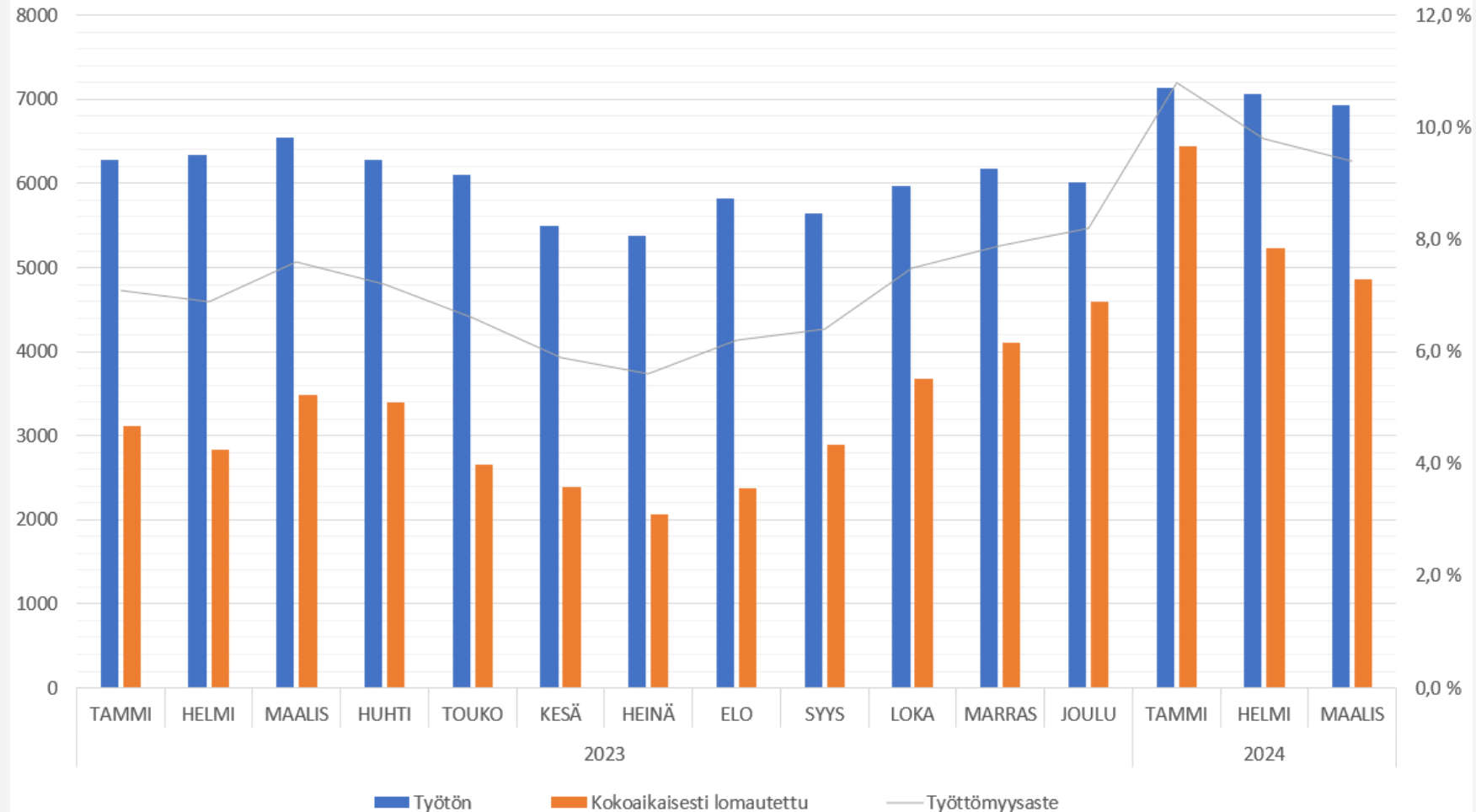
Kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen yhteenlaskettu määrä oli ja maaliskuussa 11 793. Kuukausimuutos -499.

Jäsenten työttömyysaste 9,4 %.

Kuukausimuutos: jäsenten työttömyysaste laskenut -0,4 %-yksikköä.

TEO jäsenten työttömyysaste = kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen yhteenlaskettu osuus kaikista työmarkkinoiden käytävissä olevista jäsenistä.

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ JA TYÖTTÖMYYSASTE (2023/1–2024/3) TEO JÄSENET, %

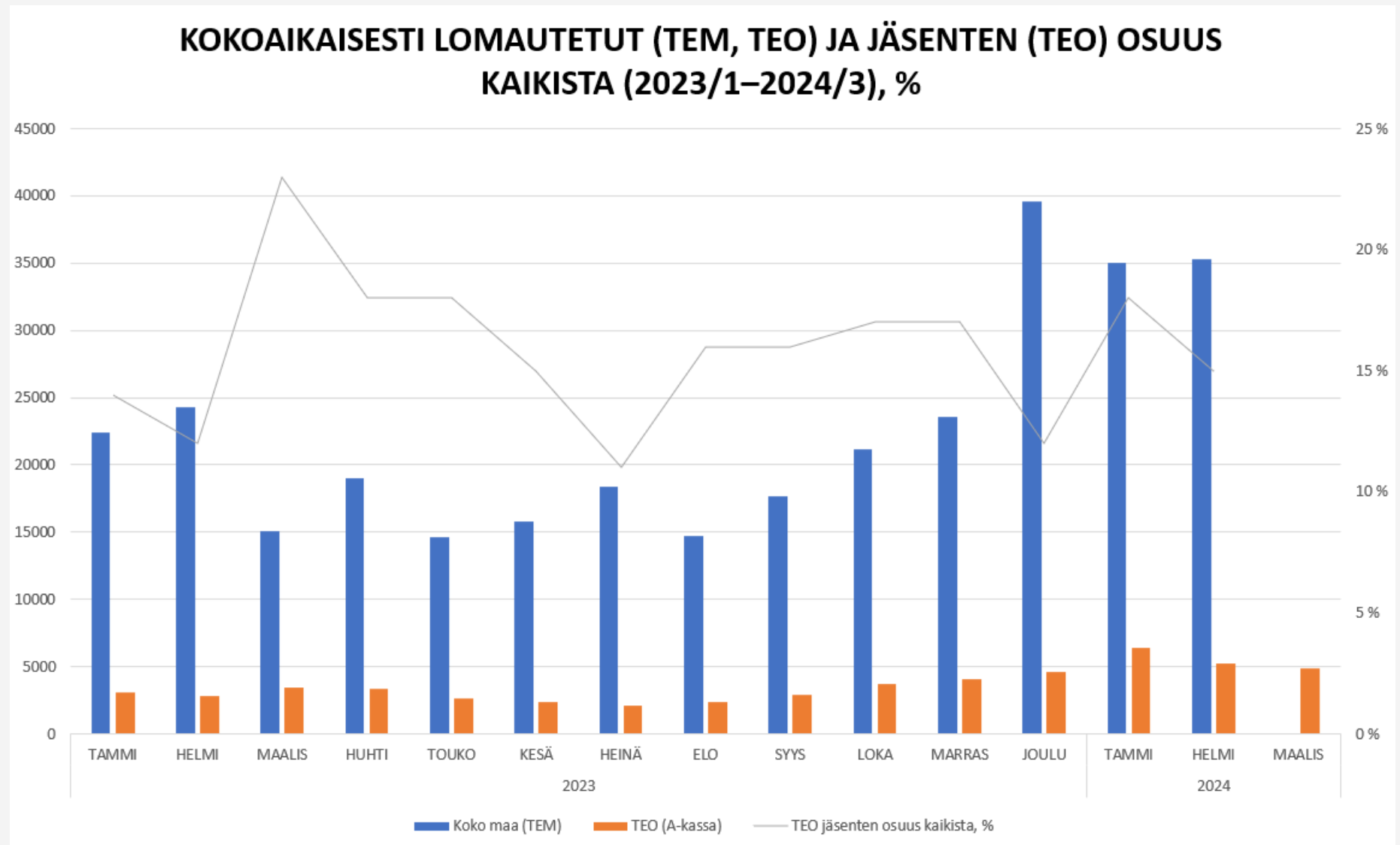

TEM: Helmikuussa 2024
kokoaikaisesti
lomautettuja 35 330.
Heistä liiton jäseniä oli 5
228.

Liiton jäsenten
kokoaikaiset lomautukset
laskivat tammi-
maaliskuussa 2024.

Maaliskuussa 4 862
kokoaikaisesti lomautettua
jäsentä. Kuukausimuutos
-366.

Helmikuussa 2024
teollisuusliittolaisten
osuus kaikista Suomessa
kokoaikaisesti
lomautetuista oli 15 %.

5. Suhdannenäkymät

Ennusteet vuodelle 2024

- Talouskehitys pysyy heikkona vuonna 2024. Osa ennustuslaitoksista ennakoi pientä talouskasvua (enimmillään +0,6 %) ja osa pientä talouden supistumista (enimmillään -0,6 %).
- Suomen talouskasvu pysyy euroalueen keskiarvoa heikompana.
- Alkuvuoden näkymät ovat heikot, mutta loppuvuonna talouskasvu ja teollisuustuotanto piristyvät.
- Syynä on korkojen lasku ja sekä vientimaiden piristyminen. Rakentaminen pysyy alamaissa.
- Reaalipalkat kääntyvät kasvuun.

Keskeisiä ennusteita vuodelle 2024*

Suomi	2024e
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,6 %
Teollisuustuotanto	-0,1 %
Vienti	+0,6 %
Inflaatio	+1,6 %

*Lähteet: Valtiovarainministeriö, Labore, Handelsbanken, Suomen Pankki, ETLA, PTT, Nordea, Danske Bank ja OP. Ennusteet ilmestyneet 2024/Q1.

Suhdannenäkymät 2024 pysyneet ennallaan

Lakot ja seisautukset vähentävät tuotantoa väliaikaisesti

- Suhdannenäkymät ovat pysyneet ennallaan. Taloustilanne on paranemassa kevään myötä.
- Ensimmäisiä varovaisia merkkejä on jo nähty. Uusia tilauksia odotellaan edelleen.
- Maalis-huhtikuun lakot ja tehtaiden sulkemiset alentavat teollisuustuotantoa. Tuotanto saattaa pysyä teollisuudessa laskussa alkuvuonna.
- EU:ssa suhdannekäännö on Suomea voimakkaampi ja tapahtuu aiemmin. Suomen kannalta on epäonnista, että eniten virkistymistä nähdään palvelualoilla ja Etelä-Euroopassa.
- Suomen kannalta tärkeää, että teollisuus elpyisi. Teollisuuden voimakkaampaa käännettä saadaan odottaa ainakin kesään.

Jälleen yksi vihreän siirtymän investointi siirtyi pitkälle tulevaisuuteen

Työllisyysaste pysyy korkeana, työllisyys paranee kesää 2024 kohden

- SSAB päätti tehdä seuraavan hiilivapaan teräksen investointinsa Raahen sijasta Luulajaan. Myös monet muut vihreän siirtymän investoinnit ovat viivästyneet tai toteutettu ulkomailla.
- Suomen olisi syytä selvittää, mitä kaikkea investointien siirtymisen taustalla on.
- Lakot eivät olleet SSAB:n päätöksen takana, vaikka sellaistakin on väitetty.
- Työllisyysaste pysyy korkeana tänäkin vuonna. Pääosin määrää nostaa ulkomainen työvoima, joka ehkäpä myös jää maahan pysyvämmiin. Myös yrittäjä- ja osa-aikatyöt voivat nostaa työllisyysastetta.
- Rakennetyöttömyys ja etenkin ikääntyvien työllistymisen ongelmat vaatisivat tolkullisia toimia. Keppi ei ole kannustavaa työllisyyspolitiikkaa. Pahimmillaan leikkaukset ansio- ja sosiaaliturvaan lisäävät tuloloukkuja ja heikentävät työttömyyttä.

**Teollisuus
liitto**